

اعتصام

اعتصام خادم اولور دینیزه، شرع مبینہ ﴿اعتصام اتمہ طرز بویہ کوز جہل متینہ﴾
 (ادیب عینہ ابی)

۳ جمادی الاخری
 ۱۳۳۷ سنہ

{ منافع عامیہ خادم مجموعہ اسلامیہ در }

۶ مارٹ

۱۳۳۵ سنہ

اسلامدہ غایہ

سلطانی معارف بارتین م... حامی

مشرکین عربک دور جاہلیتہ کی متقداتی

طاہر المولوی

ملتیر لایق اولدقاری حکومتلرہ صاحب اولورلر

علی رضا

درسیام افندیلرہ اشتراک

مدرسیندن ادیب عیتبان

بر ضیاع الیم

محمد ضیا

بر مہوئک لاحقہ خاطر اتندن

سلیمان نہاد

محل اداره : فاتح - اعتصام

فیضان (۵) غروشددر

مشرکین عربک دور جاہلیتہ کی معتقداتی

بعث محمدیہ اٹھانے والی جزیرۃ العرب سکھنے سی ؛ معتقدات دینہ خصوصاً قارماقاریشیق بر حالہ ایدی . عراق دہ کی حیرہ لیلر ؛ مجاور بولون دقلری ایران لیلرک مجوسیہ لکھنے قانیلمش ، سورہ دہ کی غسانیلر ؛ قومشو اولدقلری بیزانس حکومتک عیسویہ لکھنے ، مدینہ و یمن حوالیہ سکھنے کی بعض قبائل دہ اورادہ کی یہودی لک دینہ قانیلمشدی . بولون دین باشقہ (صابی) و (دہری) مذہب لیلر نہ کیرنار دہ واردی . اکثریتی ایسہ بتپرستلر تشکیل ایدیوردی .

حجاز ، یمن قبائلی ایلہ عمالقہ یہ بعثتدن علی التخمین یکرمی عصر مقدم اسماعیل علیہ السلام بعث ایدیلمش ، فقط زمانک اوزاقلنی وخلقک جہالتی یوزندن شریعتی احکامی اونوتولقلہ برابر بعض بقیہ سی ، علی الخصوص توحید الہی عقیدہ سی ہجرتدن یدی ، سکز عصر اولنہ قدر محافظہ قیامش اولدینی حالہ او اٹنادہ خزاعیلردن مکہ دہ موقع ریاستہ کچن (عمرو بن لہی) نامندہ بر حریف طر فندن فکر توحید ؛ خلقک اذہانندن ازالہ اولونمشدی .

چونکہ : یوادرک ؛ تدایو ایچین کیتدیکی بلقا جہتلرندہ کوردیکی پوتاردن بر دانہ سنی مکہ یہ کتیروب ہرکسی بونک پرستشہ سوق ایلہ مش وبتپرستلک قطعہ حجاز یہ دہ شوصورتہ شیوع بولمشدی .

عمرو بن لہی کتیردیکی پونک آدی (ہبل) ایدی کہ انسان شکندہ اولوب طاشدن یونولش ، بوندن صوکرادہ برچوق صنملر احداث ایدیلوب کعبہ مکرمہ نک داخل و خارجہ جماعاً یکون ۳۶۰ دانہ پوٹ قونولمشدی .

خرما ایلہ کش ، یاخود خرما ایلہ یاغدن معمول بریک دیمک اولان (حدیس) دن معبود یایوب طاپدنلر ، صوکر ا قیطلنہ اوغرایوب او معبودی بینلر (۱) بولون دینی

(۱) بولر ؛ یمامہ دہ کی (بنی حنیفہ) افرادی ایدی کہ « بنی حنیفہ ؛ سوء ناقبتہ و ہلاکہ اوغرامق خصوصاً معبودلرندن چکینمہ دیلر دہ قیطلق و آچلق زمانندہ اونو یہ دیلر » مآلندہ اولق اوزرہ حقارندہ شوایہ بر قطعہ سویلہ نیلمشدی :

اکلت حنیفۃ ربہا   زمن التعمم والجماعہ
لم یخندروا من ربہم   سوء العواقب والتباعہ

کې راست ګله اله چکن طاشلره پرستش ابدنلر ؛ صوکراده او طاشلرله استیجا ایله ینلر پیدا اولمشدی . نبی اکرم صل الله علیه وسلم افندیز « ای انسانلر ! اللهدن باشقه معبود یوقدر ده یکنز ده تنیه مرشدانه سیله بوضالات اربابنی ایقاپ ایلهدی . قرآن حکیم ده « سؤك الهکیز ؛ معبود یکانه اولان رب متعالدر . رحمن رحیم اولان اوزات اقدسدن باشقه شایان پرستش هیچ بر معبود یوقدر « (۲) مآلنده کی آیت جلیلله ایلله حقیقت توحید عقیده صحیحه سنی تلفین ایتدی .

قبائل مشرکه دن بعضلری ؛ معبود حقیقتیک آله واحد اولدیننی بیایر سده ذات الهی به تقرب ایچین طاشدن ، آغاچدن یونولش بر طاقم پوتلری شفیع ایدینه چک قدر غفلت کوسته ریردی .

فرقان مبین ؛ بویله حجردن ، شجردن شفاعت بکله بن احقرله امیدلرینک پک واهی اولدیننی « بتپرستلر ؛ اللهدن باشقه شفیع می اتخا ایدیورلر ؟ اونلره دی که : پوتلر ؛ هیچ بر شیده مالک اولمادقلری کبی کندیلرینه طابینانلری ده غیر مدرك دکلمی ؟ ینه اونلره دی که : بوتون شفاعتلر ؛ اذن الهی صدورینه متوققدر که حکومت سماویه وارضیه ذات الهیسنه مخصوصدر . صوکر ا سزده اوکا رجوع ایده چکسکیز « (۳) مآلنده کی آبتلرله وسائر آیات کریمه ایلله خبر ویزدی .

ینه مشرکلردن بعضلرینک ازجهله (کفانه) (خزاعه) (جهینه) قبائلنک ذات یاری حقنده غریب و شان الوهیتیه منافق بر اعتقادلری واردی . « ملکر ؛ اللهک قیزلریدر ! « دیرلردی . هله خزاعه نك (بنی ملیح) شعبه سی « الله ؛ جنلره مقارنت ایدیه رك ملکر وجوده کلدی ! « هذیاننده بولونوردی .

(۲) سورة بقره ده

(۳) سورة الزمر

بو حریفار ۽ اعتقاد باطللری الجاسیله ملکله ، حتی طولایسیله جناره عبادت ایدهلر و برچولده یالکز قالینجه « اعوذ بمنیز هذا الوادی » دییه اورانه موجود و غیر مشهود اولان حتی یه صیغینرلردی .

جناب حقل اولاد باباسی اولدن منز ، ملکلرله ارککلک وقادینلقدن آزاده بولوندیغنی قرآن کریم « الله تعالی ، نه طوغوردی ، نه طوغدی ، نه ده کنندیسنک کفوی اولدی » (۴) « حیلیم ! اونلره صورکه قیزچو قو قاری ربکده ، ارکک چو قو قاری کنندیلرینه می مخصوص اولوبور ۽ یوقسه بزم ملکلری قیز اولاراق یاراندیغمزی می کوردیلر ؟ معلوم ک اولسون که اونلر ، یالانخیلقلندن اللهک چو جوغنی واردر ! دیورلر و حقیقه کذب فاحشه بولونویورلر » (۵) مآلنده کی آیات جلیله ایله خبر ویردی و بوکی اعتقادات سخیفه نی تصحیح بویوردی . جنلردن استعاذه و ملکلره عبادت مسئله سنی ده « انما نلردن بعضلری وار که بعض جنیلرهن استعاذه ایدوب اونلرک کبر و غورینی آرتیریورلر » (۶) و « یوم قیامتده جناب حق مشرکلرک هپسنی طوپلایوب صوکر ا ملکلره خطاباً بونلر ، سزمی طسایینرلردی ؟ دییه سؤل ایدهلرک ، ملکلرده یاربی ! سنی تنزیه و تقدیس ایلرز . بزم ولیمز اونلر دکلدر ، آنجاق سنسک . اونلر ، بلکده جنلره پرستش و چو قاری او طاقشه ایمان ایدیورلردی جوانی ویره جکدر » (۷) مآلنده کی آیتلرده حکایه ایتدی .

مابعدی وار

(۴) سورة الاخلاص

(۵) سورة الصافات

(۶) سورة الجن

(۷) سورة سمعاً

طاهر المولوی

